

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Nevreanski Vladislav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindul pe

SÎRBU Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.04.2019 – 24.06.2019;

Instanța de apel: 15.07.2019 – 23.10.2019;

Instanța de recurs: 19.12.2019 – 12.02.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 iunie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Sîrbu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal și cu aplicarea art.70 alin.(3¹) și art.79 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni.

Sîrbu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin.(1) Cod penal și cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) și art. 79 alin.(1) Cod penal și art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 4 luni.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Sîrbu Ion i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 6 luni. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău din 01.11.2018, stabilindu-i lui Sîrbu Ion pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 5 ani în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Voicu Ilie, în privința căruia recurs nu a fost declarat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Sîrbu Ion, la 12.03.2019, în perioada de timp cuprinsă între orele 00:30 și 01:00, deplasându-se în apropierea blocului de locuit XXXXX, având intenția răpirii mijlocului de transport pentru a se deplasa spre s. Vatici, r-nul Orhei, fără scop de însușire, văzând automobilul de model XXXXX cu valoarea de 34.981,5 lei ce-i aparține părții vătămate SRL „Tasty Fruits”, parcat pe adiacentul străzii nominalizate, dându-și seama de caracterul ilegal al acțiunilor sale și dorind în mod conștient să-și realizeze scopul infracțional, a pătruns în interiorul automobilului, deschizând ușa cu ajutorul unei sârme pe care a introdus-o în lacătul acesteia. Tot atunci, Sîrbu Ion, urcând la volanul automobilului, acționând în vederea realizării intenției sale criminale, a pornit motorul automobilului cu ajutorul unei șurubelnițe, astfel deplasându-se cu mijlocul de transport în r-nul Orhei, unde, la aceeași dată, la ora 18:30, la ieșirea din s. Curchi, a fost stopat de către echipajul mobil MAI 9886 al Batalionului nr. 3 al INP Orhei, care patrula sectorul respectiv.

Prima instanță a mai stabilit că, tot Sîrbu Ion, la 12.03.2019, în perioada de timp 00:30 și 19:00, după realizarea intenției sale criminale de răpire a automobilului de model XXXXX, fără scop de însușire, fiind în înțelegere prealabilă și împreună cu Voicu Iulian, acționând prin participație simplă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, aflându-se în automobilul de model XXXXX, cu care a venit în s. Vatici, r-nul Orhei, au sustras din acesta o instalație de încărcat acumulatori cu valoarea de 400 de lei, compresor pentru pneuri la prețul de 340 lei, foarfece pentru livadă la preț de 800 lei, un instrument pentru legarea viței de vie cu valoarea de 400 de lei, un pistol cu scoabe cu valoarea de 100 de lei, un multimetru cu valoarea de 100 de lei și mai multe instrumente mecanice în valoare totală de 360 de lei, bunuri ce-i aparțineau părții vătămate SRL „Tasty Fruits”. Drept consecință, dorind să-și ducă la bun sfârșit intenția sa criminală, inculpatul, fiind în înțelegere prealabilă și împreună cu Voicu Iulian, acționând prin participație simplă, fiind în posesia bunurilor sustrate, le-au însușit și depozitat la domiciliul lui Voicu Iulian din XXXXX, cauzându-i astfel părții vătămate SRL „Tasty Fruits”, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 2500 de lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Nevreanschi Vladislav în numele lui Sîrbu Ion, care a solicitat casarea sentinței, emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa principală cu aplicarea art. 79 și art. 90 alin.(1) Cod penal, pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală și cu executarea separată a pedepsei sub formă de amendă și numirea unei noi expertize psihiatrice în privința lui Sîrbu Ion.

În motivarea apelului, au fost invocate următoarele argumente:

- Sîrbu Ion și-a recunoscut integral vina, s-a căit sincer, nu a întreprins acțiuni de tergiversare a urmăririi penale, a solicitat examinarea în baza probelor administrate la faza de urmărire penală;

- inculpatul a colaborat cu organele de drept pentru stabilirea adevărului; nu este prima dată în conflict cu legea, dar și-a explicat acțiunile prin pasiunea față de automobile, nu este la evidența medicului narcolog și psihiatru;

- la 08.05.2019 a fost înaintată o cerere privind dispunerea efectuării expertizei judiciare psihiatrice în privința inculpatului, în vederea stabilirii stării de responsabilitate a acestuia, motivul fiind starea psihică a inculpatului Sîrbu Ion, care a suferit o criză în Penitenciarul nr.13, având tentative de suicid anterior, dar aceste motive, în viziunea instanței, nu au fost demonstrate prin înscrisuri.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, apelul avocatul Nevreanski Vladislav în interesele inculpatului Sîrbu Ion a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe a fost contestată doar în privința inculpatului, motiv pentru care, în cele ce urmează, instanța de apel s-a referit doar la inculpatul respectiv.

Din materialele cauzei, instanța de apel a considerat că prima instanță a constatat corect vinovăția inculpatului în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal. Fiind audiat în ședința instanței de apel, inculpatul Sîrbu Ion a susținut declarațiile date la etapa urmăririi penale și în instanța de fond, conform cărora, își recunoaște vina în privința comiterii infracțiunilor incriminate.

Prima instanță a examinat corect totalitatea de probe anexate la dosar, cercetate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel prin prisma concludenței, veridicității și pertinentei acestora, motiv pentru care sentința primei instanțe a fost contestată doar în partea care-l privește pe inculpat și doar în partea stabilirii pedepsei acestuia.

Curtea de Apel a reținut că infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 de u.c. sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani. Infracțiunea prevăzută de art. 192¹ alin. (1) Cod penal se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1 350 de u.c. sau cu închisoare de la 1 la 3 ani. Astfel, ambele infracțiuni sunt mai puțin grave.

În privința inculpatului s-a reținut circumstanța atenuantă excepțională - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, motiv pentru care prima instanță a conchis corect de i-a aplicat inculpatului prevederile art. 79 alin.(1) Cod penal.

Contrar afirmațiilor apelantului, recunoașterea vinovăției nu este apreciată ca circumstanță atenuantă, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică, or inculpatul deja beneficiază de reducerea pedepsei în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În ceea ce privește cererea părții apărării privind efectuarea unei expertize psihiatrice, aceasta a fost respinsă de către prima instanță, deoarece nu au fost prezentate probe care să demonstreze tentativa de suicid al inculpatului, precum și nu s-a demonstrat că inculpatul se află la evidența medicului psihiatru.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Nevreanski Vladislav în

interesele inculpatului Sîrbu Ion a atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării de către instanța de apel, într-un nou complet de judecători.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de fond a emis o încheiere nejustificată, bazându-se pe lipsa înscrisurilor, or în situația în care ar fi fost acte medicale care confirmă diagnoza inculpatului sau alte înscrisuri, nu ar fi fost necesitatea din parte recurentului să solicite efectuarea unei expertize juridice psihiatrice.

Ședința de judecată în instanța de apel a avut loc cu încălcări grave procesuale. În prima ședința a fost prezent procurorul Djulieta Devderea, care în ședința din 23. 10.2019 părăsește sala de judecată fără a înștiința părțile, colegiul. Ea fiind înlocuită de procurorul Harti Vladislav, care nu a prezentat dispoziția, sau alte acte de confirmare.

Recurentul menționează că au fost încălcate grav drepturile procedurale, inclusiv dreptul la apărare, la un proces echitabil, iar participarea unui procuror care nu a avut dreptul să participe și care nu a studiat materialele cauzei, nu suportă nici o critică.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal constată că recurentul în recursul declarat nu invocă nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă, critică pedeapsa aplicată acestuia, solicitând o pedeapsă fără privarea de libertate.

În acest sens, se reține că, autorul recursurilor este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa care i-a fost aplicată, apreciind-o drept una prea aspră.

Motivele precum că instanțele incorect au individualizat pedeapsa, neacordând deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75, 84 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Anume reieșind din aceste prevederi legale, la stabilirea pedepsei inculpatului, atât prima instanță, cât și instanța de apel, care a menținut soluția adoptată de prima, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, criteriile stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor, care fac parte din categoria celor mai puțin grave, de motivul acestora, de persoana inculpatului, de condițiile de viață, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, și anume că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării dânsului, cu atât mai mult că nu este la prima abatere, anterior fiind condamnat penal pentru infracțiuni similare și astfel, Colegiul consideră că, corect s-a ajuns la concluzia că corectarea inculpatului poate avea loc doar prin izolarea lui de societate, și nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, deoarece el anterior a fost condamnat și a comis infracțiune în termen de probă.

Prin urmare, concluzia instanței de apel pe deplin corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Totodată, la numirea pedepsei inculpatului instanțele de fond au ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale, de aceea Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, se relevă că respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul înaintat de partea apărării, a verificat minuțios legalitatea și

temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra la pct. 4 – 5 al prezentei decizii.

De asemenea, lipsa probelor ce ar demonstra prezența problemelor de sănătate a inculpatului pe care le invocă recurentul confirmă faptul că instanțele inferioare corect au decis asupra cererii apărătorului de a nu fi numită expertiza psihiatrică în privința inculpatului. Conform încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08.05.2019 a fost respinsă motivat cererea înaintată de apărător privind dispunerea efectuării expertizei judiciare psihiatrice (vol- I, f.d. 157). Ca urmare la 28.05.2019 inculpatul a scris cerere în care recunoaște cele comise, se căiește și solicită examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (vol- I, f.d. 164). Toate probele din rechizitoriu inculpatul le recunoaște integral.

Situația precară de sănătate a inculpatului (epilepsia) a fost menționat în procesul-verbal (vol-I, f.d. 196) și în cererea scrisă de inculpat la 16.10.2019 (vol-II, f.d. 14) fără a fi prezentate probe. Este anexat la dosar extras medical din fișa medicală a deținutului din Penitenciarul nr. 13 din 28.08.2019, în care felcerul de gardă l-a diagnosticat cu crize convulsive, și i-a fost aplicat tratament corespunzător (vol- II, f.d. 17).

Referitor la schimbarea procurorului în instanța de apel, aceasta nu a influențat respectarea drepturilor inculpatului în proces. Declarațiile recurentului referitor la alte încălcări procedurale ale inculpatului sunt pur declarative și nu conțin specificări concrete.

Mia mult ca atât, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel apărătorul și inculpatul nu au recuzat procurorul, dar nici careva obiecții la proces-verbal nu au fost făcute după cum prevede legea procesuală penală.

Astfel, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, decizia instanței de apel cuprinde temeurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea apelului declarat de avocatul Nevreanschi Vladislav în numele inculpatului, precum și motivele adoptării soluției.

În acest context, instanța de recurs menționează, că din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că instanța de apel corect a reținut fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpat, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivându-se concluzia de vinovăție a acestuia, careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate nu s-au stabilit.

Hotărârea este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat de avocatul Nevreanschi Vladislav în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil.

În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Nevreanschi Vladislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Sîrbu Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 martie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion